

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ МЕХАНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»**

**ЗАТВЕРДЖУЮ
ВО директора коледжу**

_____ **І.В.Шкарлат**

« ____ » _____ **20** ____ р.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО МЕТОДИЧНУ РОЗРОБКУ

Загальні положення

Методична розробка – це посібник, що розкриває форми, засоби, методи навчання, елементи сучасних педагогічних технологій або самі технології про навчання і виховання стосовно конкретної теми заняття, теми навчальної програми, викладання курсу в цілому.

Методична розробка може бути як індивідуальною, так і колективною. Вона спрямована на професійно-педагогічне вдосконалення викладача або якості підготовки з навчальних спеціальностей.

Перед початком роботи з написання методичної розробки необхідно чітко визначити її мету.

Мета методичної розробки – підвищення педагогічної майстерності самого автора розробки. Це досягається завдяки тому, що в процесі її створення викладачу доводиться згадувати основні положення курсу педагогіки через призму практичного використання до заняття, вивчати методичну літературу, мати бажання автора методичної розробки поділитися своїм педагогічним досвідом з колегами.

Методична розробка може бути:

- конкретного заняття;
- серії занять;
- теми програми;
- приватної (авторської) методики викладання предмета, навчальної дисципліни;
- загальної методики викладання предметів, навчальних дисциплін;
- нових форм, методів або засобів навчання і виховання.

Методична розробка може бути розрахована на цільову аудиторію: викладачів, студентів.

Методична розробка повинна охоплювати питання навчально-виховної роботи педагогічного колективу.

Методична розробка має розглядати питання навчально-виховної роботи викладацького складу зі студентами.

Орієнтовна тематика методичних розробок

1. Методика й організація викладання навчальних дисциплін професійно-практичного циклу.
2. Методика й організація проведення виробничого навчання.
3. Методика й організація проведення окремих занять.
4. Методика й організація проведення занять з окремих тем програми.
5. Методика й організація проведення занять з окремих розділів програми.
6. Методика й організація проведення занять з окремих предметів, навчальних дисциплін або видів навчання.
7. Використання окремих методів навчання.
8. Використання окремих принципів дидактики в навчальному процесі.
9. Наочні засоби у викладанні та методика їх використання.
10. Вивчення та впровадження в навчальний процес досвіду роботи провідних викладачів.
11. Вивчення та впровадження в навчальний процес комп'ютерних та інноваційних технологій.
12. Вивчення та впровадження в навчальний процес досягнень науки й техніки.
13. Вивчення та впровадження в навчальний процес інтерактивних методів навчання.
14. Методичні підходи до виконання студентами домашніх завдань.
15. Обладнання навчальних аудиторій, кабінетів, лабораторій та майстерень.
16. Обладнання окремих робочих місць студентів.
17. Обладнання робочих місць викладачів в лабораторіях, майстернях та аудиторіях.
18. Шляхи активізації студентів на занятті.
19. Підготовка викладача до заняття.
20. Робоча документація викладача на занятті.
21. Робоча документація студента на занятті.
22. Навчання студентів користуватися технічною документацією.
23. Різні питання виховної роботи зі студентами.
24. Методика проведення бінарних занять.
25. Методика формування професійної культури студентів ВНЗ I-II р.а.
26. Взаємозв'язок складових у системі виховної роботи у ВНЗ I-II р.а.

27. Методичні підходи та теоретичні основи гуманізації професійної освіти.

28. Здібності студентів і принципи їх урахування в підготовці до професійної праці.

29. Впровадження інноваційних технологій у навчально-виховний процес.

30. Формування управлінських навичок у студентів ВНЗ I-II р.а.

31. Розвиток системного творчого мислення та пізнавального інтересу студентів до ідейно-моральної спадщини, культурно-історичних традицій українського народу.

32. Роль і місце класного керівника у становленні духовної культури студента.

33. Психолого-педагогічні аспекти діагностики й прогнозування виховного процесу.

34. Діагностико-психолого-педагогічний ключ розуміння особистості студента та вироблення індивідуальної програми розвитку.

Безперечно, це далеко не повний перелік питань і їх вичерпність, що дає можливість викладачу для подальшого його розширення та доповнення з урахуванням суспільно-політичних змін у державі, прийнятті нових нормативно-правових актів освітньої галузі.

Розділ 1. Вимоги до виконання

1.1. Актуальність теми

Тема методичної розробки має відповідати сучасним потребам, а питання, що в ній розглядаються, повинні бути важливими для організації навчально-виховної роботи.

1.2. Достатній теоретичний рівень

Тема має бути розглянута на сучасному рівні розвитку відповідної науки.

1.3. Дослідницький характер

У методичній розробці мають бути елементи дослідження, посилання на достатню кількість джерел.

1.4. Новизна та прогресивність

Внесення нових, оригінальних елементів в організацію педагогічного процесу, ефективне застосування прогресивних моделей організації навчання, застосування інноваційних методів, способів педагогічної діяльності.

1.5. Зміст та практичне застосування

На основі аналізу та узагальнень необхідно сформулювати пропозиції щодо практичного застосування даної методичної розробки, спрогнозувати результат.

1.6. *Відповідність віковим особливостям вихованців*

Відповідність матеріалу навчальним програмам для вищих навчальних закладів щодо структури, обсягу і змісту.

1.7. *Грамотність та естетичність оформлення*

Методична розробка має бути написана українською мовою, без граматичних та стилістичних помилок. Необхідно дотримуватись правил цитування, оформлення списку використаних джерел.

Розділ 2. Структура методичної розробки

2.1. *Методична розробка містить такі структурні елементи:*

1. Титульний аркуш
2. Рецензія
3. Відомості про рецензента, анотація
4. Зміст
5. Вступ (передмова)
6. Основна частина
7. Висновки
8. Список використаних джерел
9. Додатки

На **титульному аркуші** має бути вказано Міністерство, якому підпорядкований ВНЗ, назва навчального закладу, ПІП автора, назва роботи, місто, рік. На зворотному боці титульного аркуша зазначається автор розробки, рецензент, № протоколу та дата проведення засідання колегіального органу.

Рецензія може надаватися викладачем відповідної циклової комісії, головою ПЦК, головою ММО ВНЗ I-II р.а., викладачем відповідного напрямку ВНЗ III-IV р.а. або науковим співробітником науково-дослідної установи. Зовнішня рецензія затверджується печаткою або виконується на фірмовому бланку.

В **анотації** зазначається цільове призначення методичної розробки.

У **вступі** розкривається тема розробки, її теоретичні основи, конкретизується мета й основні завдання, прогнозованість результату, перспективність використання.

Основна частина за змістом має відповідати темі, підпорядковуватися основній меті та завданням, містити опис методики викладання навчального матеріалу.

Висновки містять результати власного досвіду роботи, рекомендації щодо значимості та практичного використання методичної розробки іншими викладачами, можливостей роботи за даною методикою в різних умовах.

У **додатках** наводиться довідково-інформаційний матеріал (таблиці, ілюстрації, схеми, рисунки, тощо).

Розділ 3. Рекомендації до оформлення методичної розробки

3.1. Робота оформлюється окремою папкою (або у вигляді альбому), на обкладинці якої повторюється оформлення титульного аркуша.

3.2. Титульний аркуш (додаток А):

3.2.1. Вгорі вказується повна назва закладу, установи, де працює викладач;

3.2.2. Посередині аркуша — назва роботи;

3.2.3. Після назви – (розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії або методичної ради, або міського методичного об'єднання тощо; протокол № ____ від _____) прізвище, ім'я та по батькові автора, посада;

3.2.4. Внизу сторінки вказується рік підготовки роботи.

3.3. На другому аркуші подається (додаток Б):

- рецензент;

- анотація до методичної розробки.

3.4. Рецензія (додаток В).

3.5. Зміст роботи з вказаними сторінками (додаток Г).

3.6. Текст авторської розробки.

3.6.1. Вступ:

- обґрунтування обраної теми;

- актуальність проблеми;

- об'єкт, предмет і мета дослідження;

- практична значимість роботи;

- нові аспекти відповідно до сучасних умов;

- місце, роль і значення в діяльності навчального закладу.

3.6.2. Виклад основної частини.

3.6.3. Висновки.

3.7. Список використаних джерел (додаток Д).

3.8. Додатки. Їх види, обсяг та потребу в них визначає автор (додаток Е).

Розділ 4. Технічне оформлення методичної розробки

4.1. Методична розробка має бути виконана державною мовою з урахуванням вимог сучасного українського правопису.

4.2. Обсяг методичної розробки – 15-25 сторінок друкованого тексту.

4.3. Методична розробка подається у друкованому вигляді та обов'язково на електронних носіях – CD диску, текст на сторінках формату А-4, набраний в текстовому редакторі Word шрифтом Times New Roman розміром 14 pt з 1,5 міжрядковим інтервалом. Поля: ліве - 20 мм, праве - 10 мм, верхнє – 10 мм, нижнє – 10 мм.

4.4. Усі сторінки, враховуючи ілюстрації та додатки, нумеруються. Першою сторінкою вважається титульна, на якій цифра 1 не ставиться.

4.5. Перелік умовних позначень, символів, скорочень і термінів.

Усі прийняті в методичній розробці малопоширені умовні позначення, символи, одиниці, скорочення і терміни пояснюють у переліку, який вміщують безпосередньо після змісту, починаючи з нової сторінки. Незалежно від цього при першій появі цих елементів у тексті методичної розробки наводять їх розшифровку.

4.6. Посилання у методичній розробці.

Перелік джерел, на які є посилання в основній частині методичної розробки, наводять у кінці тексту, починаючи з нової сторінки. Його розміщують в алфавітному порядку і складають відповідно до чинних стандартів

Посилання в тексті розробки робляться в квадратних дужках:

Наприклад: [4, с. 342], де 4 – номер джерела за наведеним списком літератури; с.342- сторінка, з якої зроблено посилання.

Розглянуто і схвалено

Методичною радою

ДВНЗ «Київський механіко-технологічний коледж»

Протокол № _____ від « ____ » _____ 20 ____ р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ МЕХАНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»

Методична розробка

*«Інноваційні педагогічні технології
підготовки молодших спеціалістів
у ВНЗ I-II рівнів акредитації
(на прикладі проектної діяльності)»*

Додаток Б

Укладач:

Полосіна Л.О. – заступник директора з навчальної роботи ДВНЗ «Київський механіко-технологічний коледж», викладач української мови.

Рецензент:

Скрипник М.І. – кандидат педагогічних наук, доцент Університету менеджменту освіти НАПН України

Інноваційні педагогічні технології підготовки молодших спеціалістів у ВНЗ I-II рівнів акредитації (на прикладі проектної діяльності). Методична розробка. – Київ, 2015. – 29с.

Система вищої освіти України покликана забезпечити організацію навчально-виховного процесу з підготовки освічених, висококваліфікованих спеціалістів для різних галузей народного господарства. Одним із компонентів ступеневої освіти виступають вищі навчальні заклади I-II рівнів акредитації, що традиційно здійснюють як професійну, так і загальноосвітню підготовку спеціалістів середньої ланки виробництва.

В методичній розробці розглядається метод проектної діяльності як альтернативна технологія, яка протиставляється класно-урочній системі, при якій не даються готові знання, а використовується технологія захисту індивідуальних проектів.

Методична розробка буде корисна викладачам дисциплін гуманітарного циклу.

Розглянуто і схвалено на засіданні
предметно-циклової комісії
філологічних дисциплін
ДВНЗ «Київський механіко-технологічний
коледж»
Протокол № ____ від _____, 2015р.
Голова предметно-циклової комісії
_____ С.М.Назаренко

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ І. МЕТОД ПРОЕКТІВ ЯК ОДИН ІЗ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ: СУТНІСТЬ, ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ, ЕТАПИ РОБОТИ.....	9
Сутність проектної технології та її значення.....	9
1.1. Вимоги до використання методу проектів.....	11
1.2. Загальні поради до структури проекту.....	12
1.3. Етапи роботи над проектом.....	14
1.4. Класифікація проектів.....	17
РОЗДІЛ ІІ. ВИКОРИСТАННЯ ПРОЕКТНОГО НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ.....	21
2.1. Особливості діяльності викладача.....	21
2.2. Проектування як метод особистісно-орієнтованого навчання.....	23
ВИСНОВКИ.....	30
Список використаних джерел.....	36
Додатки.....	38

Список використаних джерел

1. Список використаних джерел складається за наступною схемою:
  - 1.1. Нормативно-законодавча база (Закони України, Постанови Кабінету Міністрів, укази Президента, накази...);
  - 1.2. Використана література в алфавітному порядку (підручники, навчальні посібники, словники, довідники, енциклопедії, монографії, періодичні видання);
  - 1.3. Інтернет-ресурси.
2. Список оформити у вигляді короткого бібліографічного опису.
3. Нумерація списку наскрізна.

Приклади складання короткого бібліографічного опису

За ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 " Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання"

Нормативно-законодавча база

1. Конституція України – К.,1996.-27с.,
2. Про Національну програму інформатизації: Закон України, 4 лют. 1998р. // Голос України. – 1998. – 7 квіт. – С.5-6.,
3. Про невідкладні заходи щодо розвитку бібліотек України : Указ Президента // Урядовий кур'єр . – 2000. - №59. – С.4; 2010. - 176с.

Один автор

Ющук, І. П. Практикум з правопису української мови. – К. : Освіта, 2006.-254с.

Шкляр, В. Енментал: роман.- Львів : Кальварія, 2005.- 196с.

Два, три автори

Матяш, І.Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині : історія, спогади, арх. док. / І.Б. Матяш, Ю.Б. Мушка. – К.: Києво-Могилян. акад., 2005. – 397с.

Золотухін, Г.О. Фахова мова медика: підручник / Г.О. Золотухін, Н.П. Литвіненко, Н.В. Мисник. – К. Здоров'я, 2002. – 390с.

Чотири автори

Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : підручник / О.В. Гвоздев, Ф.Ю. Ялпачик, Ю.П. Рогач, М.М.Сердюк. – К.: Вища освіта, 2006. – 478с.

П'ять і більше авторів

Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посіб. / Т.В. Бондар, О.Г. Карпенко, Д.М. Дикова-Фаворська, Н.М. Комарова та ін. – К. : Укр. ін.-т соц. дослідж., 2005. – 115с.

Без автора

Культура мови : навч. посіб. / [за ред. В.М.Русанівського]. – К. : Либідь, 1990. – 218с.

Пам'ятки з історії та мистецтва Львівської області : каталог-довідник / [упоряд. М. Зобков та ін.]. – Львів : Новий час, 2003. – 160с.

Багатотомне видання

Бондаренко, В. Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч.1 / В. Г. Бондаренко, І. Ю. Канівська, С. М. Парамонова. — К. : НТУУ "КПІ", 2006. — 125 с.

Матеріали конференцій, з'їздів

Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій : праці конф., 6—9 черв. 2000 р., Київ. Т. 2 / відп. ред. В. Т. Трощенко. — К.: НАН України, Ін-т пробл. міцності, 2000. — С. 559—956.

Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій: зб. наук. пр. / наук. ред. В. І. Моссаковський. — Дніпропетровськ : Навч. кн., 1999. — 215 с.

Словники

Новий тлумачний словник української мови : у 4 т. / [укл. В. Яременко, О. Сліпунко]. – К.: Кондор, 1998. – Т. 1. – 960с.; Т. 2. – 910с.; Т.3. – 927с., Т.4. – 941с.

Географія : словник-довідник / [авт.-уклад. В.Л. Ципін]. – Харків :
Халімон, 2006. – 175с.

Стандарти

Якість води. Словник термінів : ДСТУ ISO 6107-1:2004 — ДСТУ ISO
6107-9:2004. — [Чинний від 2005—04—01]. — К. : Держспоживстандарт
України, 2006. — 181 с. — (Національні стандарти України).

Статті з періодичних видань

Пастух, Т.В. Чари «Вишневого садка» Тараса Шевченка // Дивослово –
2002.- №2. - С.1- 4.

Підсумки конкурсу «Київ очима молодих» // Хрещатик . – 2001. - №35. –
С.11

Іншомовні видання

Schiffrin, D. Discourse markers. – Cambridge : University press, 1996. –
364р.

Електронний ресурс

Бібліотека і доступність інформації в електронному світі [Електронний
ресурс] / Л.Й. Костенко, А.О.Чекмарьов, А.Г.Павлуша // бібліотечний
вісник. – 2003. - №4. – С.43. – Режим доступу до журн. : [http: // www.
nbuv. gov. ua](http://www.nbuv.gov.ua)

Рецензія

на рукопис «Фізика. Програма для вищих навчальних закладів 1-І рівнів акредитації, які здійснюють підготовку на основі базової середньої освіти» (авторський колектив: Головка М.В., Малішевська О.В. та ін.)

Перехід до профільної загальноосвітньої школи та запровадження навчальних програм з фізики 12-річної старшої школи зумовлює необхідність уточнення структури та змісту курсів фізики вищих навчальних закладів І-ІІ рівнів акредитації, що здійснюють підготовку студентів на основі базової середньої освіти. Важлива методична особливість навчання фізики в технікумах та коледжах полягає в необхідності забезпечувати опанування основних фізичних понять, законів, теорій відповідно до вимог Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, з одного боку, та створювати систему базових знань для вивчення дисциплін професійного спрямування, з іншого.

Запропонована навчальна програма з фізики для студентів І курсу вищих навчальних закладів І—ІІ рівнів акредитації природничо-технологічного спрямування призначена для вирішення цих питань. Структура та основні змістові модулі навчальної програми відображають та реалізують вимоги Державного стандарту з фізики в межах загальноосвітньої школи. Оскільки навчальна програма призначена для вищих навчальних закладів природничо-технологічного спрямування, то за структурою і змістом вона відповідає академічному рівню навчальної програми з фізики для загальноосвітньої профільної школи, а також враховує особливості навчально-виховного процесу з фізики в технікумах та коледжах.

Вмотиваним є розподіл годин за основними розділами курсу фізики. Запропонована система фронтальних лабораторних робіт забезпечує формування основних експериментальних, практичних умінь та навичок з фізики студентів І курсу. Система вимог до рівнів навчальних досягнень та критерії їх оцінювання відповідають основним підходам в загальноосвітній школі та забезпечують можливість використання навчальної програми та підготовки відповідних підручників і навчальних посібників.

Рукопис в цілому відповідає основним вимогам, що ставляться до навчальних програм і може бути рекомендований для організації навчання фізики у вищих навчальних закладах, що здійснюють підготовку випускників з базовою середньою освітою та надання грифу Міністерства освіти і науки України.

Професор кафедри теорії та методики
навчання фізики і астрономії Національного
педагогічного університету імені
М.П.Драгоманова, канд. пед. наук, професор

